

MRSA, methicillinresistent *Staphylococcus aureus*: hygienrekommendationer

MRSA är en förkortning av methicillinresistent *Staphylococcus aureus*. Eftersom methicillin är ett penicillin så innebär det att MRSA-bakterier är resistent mot alla penicilliner och även övriga betalaktamantibiotika (cefalosporiner, karbapenemer).

Många av de som blir smittade får inte någon infektion utan blir endast bärare av MRSA under en kortare eller längre tid.

Medicinskt och rehabiliterande nödvändiga åtgärder får inte försenas.

Smittvägar/smittsamhet

Spridning av MRSA-bakterier sker via direkt och indirekt kontaktsmitta, oftast via personalens händer, kläder och föremål som har kontaminerats.

Förekomst av en eller flera riskfaktorer ökar risken för smittspridning.

Riskfaktorer vid MRSA är:

- Sår/hudlesion eller eksem
- KAD, subrapubiskateter
- Urostomi, nefrostomi
- Dränage (i sår, galla, pleura)
- Tracheostomi
- Tarmstomi

Välj länk nedan för att läsa mer:

- [Slutenvård](#)
- [Öppenvård/mottagning](#)
- [Smittspårning vid konstaterat fall](#)

Slutenvård

Placering av patient

Placering och restriktioner av patient med MRSA beror på risken de utgör att sprida smitta. Det innebär, om patienten enbart har ett bärarskap i näsa/svalg bedöms risken låg jämfört med om patienten har riskfaktorer då risken är hög.

En individuell bedömning måste göras utifrån varje enskild patient.

- **Misstänkt MRSA**
Patienter som screeningodlas på grund av utlandsvård ska vårdas i enkelrum med egen toalett och egen dusch i väntan på MRSA provsvar. Vid förekomst av en eller flera riskfaktorer ska patienten vara isolerad på enkelrummet med dörr stängd, det vill säga får inte lämna rummet annat än på medicinsk indikation (till exempel för att genomgå medicinskt indicerade undersökningar).

- **Känd MRSA**

Hög risk för smittspridning

MRSA-positiv patient med en eller flera riskfaktorer ska isoleras på eget rum med egen toalett/dusch (det vill säga får inte lämna rummet annat än på medicinsk indikation).

Låg risk för smittspridning

MRSA-positiv patient som endast har näs- och/eller svalgbärarskap samt är hudfrisk och **inte** har symtomgivande övre luftvägsinfektion ska vårdas på enkelrum men behöver inte vara isolerad.

Ingen risk för smittspridning

MRSA-bärare utan riskfaktorer som har haft flera negativa odlingar under längre tid kan vårdas på flerbäddsrum.

Patienter med MRSA-bärarskap som har avskrivits

De patienter som Infektionskliniken har avskrivit kan i samband med en ny klinisk infektion eller vid förekomst av riskfaktorer återigen bli positiva avseende MRSA och nya prover behöver då tas.

Vid insjuknande på flerbäddsrum

Om ett positivt MRSA-besked visas på en inlagd patient på flerbäddsrum omplaceras patienten enligt riskbedömningen ovan.

Patient

Informera patienten om vikten av god handhygien speciellt före måltider och efter toalettbesök. Tänk på att hjälpa patienter som inte kan utföra den själva.

Personal

- Basala hygienrutiner ska tillämpas vid all direkt och indirekt patientnära arbete.
- Personal som utför direkt och indirekt patientnära arbete med sår eller kroniska hudsjukdomar (eksem, psoriasis etc.), oavsett var på kroppen, ska inte vårda patienter med MRSA när risken för smittspridning bedöms vara hög.

Vid tveksamma fall bör bedömning göras av medicinskt ansvarig läkare alternativt infektions-/hudläkare.

Besökare

Besökare bör informeras om att smittsamhet föreligger samt informeras om vikten av god handhygien.

Måltider

- **Isolerad patient:** mat serveras på rummet. Deras porslin och matbrickor tas ut sist och placeras direkt i diskmaskinen eller in i matvagnen som sedan startas eller stängs för transport.
- **Icke isolerad patient:** kan äta i gemensam lokal.

Flergångsutrustning

Flergångsutrustning som exempelvis blodtrycksmanschetter, stetoskop, saturationsmätare, infusionspumpar osv. bör vara patientbunden under vårdtiden. Övrig utrustning måste noggrant rengöras och desinfekteras direkt efter användning.

Hjälpmedel

Hjälpmedel bör vara patientbundet under vårdtiden. Övrig utrustning måste noggrant rengöras och desinfekteras direkt efter användning.

Städning av vårdplats och rum utförs enligt dokument [Vårdbädd](#)

Spill/stänk

Punktdeinfektion ska utföras med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid.

Daglig städning

Kontaktytor, plana ytor, hjälpmedel: alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid.
Golv: rengöringsmedel och vatten alternativt fuktad microfibermopp.

Slutstädning efter smittsam patient

Då MRSA är en bakterie som främst finns på huden är risken stor att olika kontaktytor kontamineras. Det är därför av stor vikt att desinfektion av ytor görs noggrant och med mekanisk bearbetning för att förhindra smittspridning.

Kontaktytor och plana ytor: torkas med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid alternativt Virkon 1 %.

Golv: rengöringsmedel och vatten alternativt fuktad microfibermopp.

Avfall

Endast avfall som är **kraftigt förorenat med kroppsvätskor** som exempelvis urin, avföring, blod och sårsekret läggs i behållare för smittförande avfall.

Övrigt avfall läggs direkt i påse som försluts på vårdrummet och hanteras som vanligt avfall.

Tvätt

Endast tvätt som är **kraftigt förorenad med kroppsvätskor** som exempelvis urin, avföring, blod och sårsekret går som smittförande tvätt. Med kraftigt förorenad menas tvätt som är rikligt indränkt med kroppsvätskor och där det finns risk för läckage genom tvättsäck.

Övrig tvätt; läggs direkt i tvättsäck på vårdrummet och försluts där. Hanteras därefter på vanligt sätt.

Överrapportering

Patienter med MRSA ska noga överrapporteras vid förflyttning till annan enhet för att förhindra smittspridning.

Mottagande enhet ska informeras i god tid om risk för smitta för att säkerställa att inte smittspridning sker.

Transport

Det föreligger inget hinder att förflytta patient med MRSA inom sjukhusområdet men mottagande enhet ska informeras i förväg.

Behandling/undersökning på annan enhet

Vid behandling/undersökning på annan enhet ska de i god tid informeras om risken för smitta för att säkerställa att inte smittspridning sker.

Öppenvård/mottagning

En individuell bedömning måste göras utifrån varje enskild MRSA-patient, utifrån risken att de sprider smitta. Vid enbart ett bärarskap i näsa/svalg är risken låg jämfört med om patienten har riskfaktorer, då risken är hög.

Riskbedömningen delas in i följande:

- **Hög risk för smittspridning**
MRSA-positiv patient med en eller flera riskfaktorer.
- **Låg risk för smittspridning**
Patient som endast har näs- och/eller svalgbärarskap samt är hudfrisk och inte har symtomgivande ÖLI.
- **Ingen risk för smittspridning**
MRSA-bärare utan riskfaktorer som har haft flera negativa odlingar under längre tid.
- **Patienter med MRSA-bärarskap som har avskrivits**
De patienter som Infektionskliniken har avskrivit kan i samband med en ny klinisk infektion eller vid förekomst av riskfaktorer återigen bli positiva avseende MRSA och nya prover behöver då tas.

Patienter med **känd** MRSA och som har **riskfaktorer** bör tas in direkt på behandlings-/undersökningsrummet

Övriga kan vistas i gemensamt väntrum.

Personal

- Basala hygienrutiner ska tillämpas vid all direkt och indirekt patientnära arbete.
- Personal som utför direkt och indirekt patientnära arbete med sår eller kroniska hudsjukdomar (eksem, psoriasis etc.), oavsett var på kroppen, ska inte vårda patienter med MRSA när risken för smittspridning bedöms vara hög.

Vid tveksamma fall bör bedömning göras av medicinskt ansvarig läkare alternativt infektions-/hudläkare.

Flergångsutrustning/hjälpmedel

Flergångsutrustning som exempelvis blodtrycksmanschetter, stetoskop, undersökningsbrits, hjälpmedel osv. ska noggrant rengöras och desinfekteras direkt efter varje patient.

Städning

Spill/stänk

Punktdesinfektion ska utföras med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid.

Städning mellan varje patient

Då MRSA är en bakterie som främst finns på huden är risken stor att olika kontaktytor kontamineras. Det är därför av stor vikt att desinfektion av ytor görs noggrant och med mekanisk bearbetning för att förhindra smittspridning.

Rengör och desinfektera kontaktytor, det vill säga ytor som man ofta berör, exempelvis plana ytor, säng/brits, dörrhandtag, nedhängande armatur osv. med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid.

Avfall

Endast avfall som är **kraftigt förorenat med kroppsvätskor** som exempelvis urin, avföring, blod och sårsekret läggs i behållare för smittförande avfall.

Övrigt avfall läggs direkt i påse som försluts på vårdrummet och hanteras som vanligt avfall.

Tvätt

Endast tvätt som är **kraftigt förorenad med kroppsvätskor** som exempelvis urin, avföring, blod och sårsekret går som smittförande tvätt. Med kraftigt förorenad menas tvätt som är rikligt indränkt med kroppsvätskor och där det finns risk för läckage genom tvättsäck.

Övrig tvätt; läggs direkt i tvättsäck på vårdrummet och försluts där. Hanteras därefter på vanligt sätt.

Sjukgymnastik och arbetsterapi i träningslokal

- Patienten ska desinfektera sina händer innan användning av träningsredskap.
- Öppenvårdspatienter med riskfaktorer anvisas till ett eget duschutrymme vilket rengörs och desinfekteras med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid efter användning.
- Öppenvårdspatienter utan riskfaktorer kan använda allmänt duschutrymme utan direkt efterföljande städning.
- Hjälpmedel, träningsutrustning och brits ska direkt efter patientbesöket desinfekteras med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid.

Smittspårning vid konstaterat fall

MRSA är enligt Smittskyddslagen en anmälningspliktig sjukdom och smittspårningspliktig.

- Smittspårning initieras **alltid** av Vårdhygien som kontaktar enheten.
- Vid initierad smittspårning följs ”**MRSA – riktlinjer för smittspårning**” som tillhandahålls av Vårdhygien.